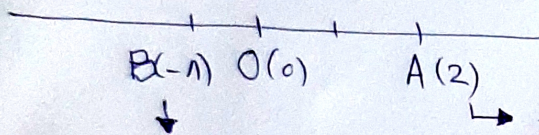

Супротан број

- Бројеве 1 и -1 , 2 и -2 , ... и уопште n и $-n$ називамо супротни бројеви.
- Број супротан броју n је $-n$ и обрнуто број супротан броју $-n$ је n .

Апсолутна вредност броја

- Растојање тачке A , од нулте тачке на бројевној правој тј. дужина дужи OA , јесте апсолутна вредност броја.
- Ако је $A(n)$, апсолутну вредност броја n , означавамо са $|n|$.
- Важи $|-n| = |n|$.

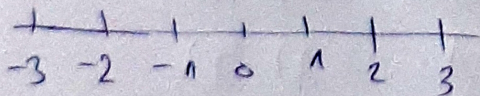
- Апсолутна вредност броја -1 је 1 (дужина дужи OB). Пишемо $|-1|=1$

- Апсолутна вредност броја -1 је 1 (дужина дужи OA). Пишемо $|2|=2$

- Важи следеће:

- 1) ако је $k > 0$, онда је $|k|=k$
- 2) ако је $k=0$, онда је $|k|=0$
- 3) ако је $k < 0$, онда је $|k|=-k$

- Од 2 целна броја вети је онај коме је одговарајућа тачка на бројевној правој десно.

... $\leftarrow -3 \leftarrow -2 \leftarrow -1 \leftarrow 0 \leftarrow 1 \leftarrow 2 \leftarrow 3 \leftarrow$ ...

- Од 2 негативна броја већи је онај који има мању апсолутну вредност.

пример 1: -5 је мање од -3
јер је $|-5| > |-3|$, тј.
 $5 > 3$

пример 2: -2 је веће од -7
јер је $|-2| < |-7|$, тј.
 $2 < 7$

Вежбање

① Попунити поља у табели

x	$+3$	-12	-15	0	8
супротан број броја x $-x$	-3	12	$+15$	0	-8
↓ апсолутна вредност броја x $ x $	3	12	15	0	8

Закружени бројеви су они који су дати у задатку

② Израчунај:

$$a) 3 - (1-3) + (1-5) - 5 = 3 - (3) + (5) - 5 = 0 + 0 = 0$$

овај минус пренишемо

$$b) |11| - |2| - |0| - |9| = 11 - 2 - 0 - 9 = 9 - 9 = 0$$

$$b) |-7| - | -(-5) | + |-4| = 7 - |5| + 4 = 7 - 5 + 4 = 2 + 4 = 6$$

ово је 5

Г

$$-(-n) = n \quad \downarrow$$

пример: $-(-3) = 3$

$$-(-4) = 4$$

Донаћи задатак:

31. а) г) ж)

35.

44. д) в)

пробајте да урадите, ако не успете, радићемо на часу

31 Израчунај вредност израза:

- а) $|+5| + |-3|$; б) $|-12| - |+2|$; в) $|-7| - |-5|$;
 г) $|-3| + |-2|$; д) $|-2| \cdot |-3|$; б) $|+8| \cdot |-5|$;
 е) $|-21| : |-3|$; ж) $|+48| : |-12|$.

32 Израчунај вредност израза:

- а) $|-7| + |5| - |-2|$; б) $3 - |-3| + |-5| - 5$;
 в) $|-11| - |-2| - |0| - |-9|$; г) $|-7| - |-(5)| + |-4|$.

33 Упиши у одговарајући знак $>$, $<$ или $=$.

- а) 1 -1 ; б) -3 0 ; в) -2 3 ;
 г) -1 -3 ; д) -1 -2 ; б) $|+5|$ $|-5|$;
 е) $|-3|$ 0 ; ж) $|-7|$ 6 ; з) 0 -0 .

34 Бројеве: 3, -5, 0, -7, 1, -4, -2, 11, 7, сложи редом од најмањег до највећег.

35 Дате целе бројеве -7, 5, -6, -9, 3, -5 и 4 поређај од највећег до најмањег.

36 Одреди апсцису x средишта S дужи MN , ако су апсцисе тачака M и N на бројевној правој:

- а) 2 и 10; б) -3 и -5; в) 0 и -6;
 г) 1 и -7; д) -4 и 4.

Колико је $|x|$?

37 У доњој табели приказане су просечне температуре у месецу децембру за поједине градове света. Који град је најхладнији, а који најтоплији?

Град	Праг	Акапулко	Москва	Атина	Цирих	Каиро	Пекинг	Париз
Температура	-10°C	+40°C	-25°C	+10°C	-5°C	+30°C	+5°C	0°C

38 Који од бројева -5, 4, -3, 6, -8, -9, 2, 0, -7 и -1 има највећу, а који најмању апсолутну вредност?

1.2.2. Задачи за самостални и рад

39 Дат је скуп $P = \{3, -7, 0, 11, -14, -5, -1, -(-8)\}$. Ако је $p \in P$, одреди све вредности броја $-p$.

40 Попуни празна поља у табели:

a				-1			
$-a$	3				-2		
$-(-a)$			-5				4
$ -a $		0					6

41 Ако је $-q \in Q = \{-33, 55, -(-40), -77, 100\}$, одреди скуп R чији су елементи бројеви q .

42 Које вредности може имати x , ако је:

- а) $|x| = 9$; б) $|x| = 2$;
 в) $|x| = 0$; г) $|x| = -18$?

43 Испиши све целе бројеве чија је апсолутна вредност:

- а) мања од 4; б) није већа од 2;
 в) већа од 7; г) мања од 0.

44 Напиши дати израз као број са једним знаком, + или -.

- а) $-(-2)$; б) $-(-(-11))$;
 в) $-(-(-(-25)))$; г) $-(-(-(-(-(-(-33))))))$.

45 Одреди $|k|$ ако је $-k \in \{1, 3, 5, 0, -2\}$.

46 За које елементе x скупа $\{-5, -2, -1, 0, 2, 4\}$ важи:

- а) $|x| = x$; б) $|-x| = x$; в) $|x| = -x$?

47 Одреди $|m|$ ако је $m \in \{2, -11, 14, -25, 0\}$. Наведи m за које је:

- а) $m > |m|$; б) $m \geq |m|$.

48 Да ли је Макса у праву када тврди:

- а) Сви природни бројеви су и цели бројеви.
 б) Сви цели бројеви су елементи скупа природних бројева.
 в) Сваки негативни број мањи је од сваког позитивног броја.
 г) Најмањи природни број је нула.
 д) За све $x \in Z$ је $x \neq -x$?

1.2.3. Продуби знање

- 49** а) Ако је $|-m| = n$, да ли је $m = n$?
 б) Ако је $m = n$, да ли је $|-n| = m$?